

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Академија техничко-уметничких струковних студија Београд

Број: 749/1

Датум: 7.6. 2021. године, Београд

На основу члана 87. став 1. тачке 30. и 33. Статута Академије техничко-уметничких струковних студија Београд (бр. 7-1/2019 од 17.12.2019. године, Измена и допуна 2/11-11 од 27.02.2020. године, Измена и допуна 2/17-3 од 17.09.2020. године, Измена и допуна 197-8/2 од 14.04.2021. године), Наставно - стручно веће Академије техничко-уметничких струковних студија Београд, на седници одржаној 7.6.2021. године, донело је одлуку којом се усваја

СТРАТЕГИЈА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈЕ АКАДЕМИЈЕ ТЕХНИЧКО-УМЕТНИЧКИХ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА БЕОГРАД У БЕОГРАДУ ЗА ПЕРИОД ОД 2021. ДО 2026. ГОДИНЕ

1. УВОД

Академија техничко-уметничких струковних студија Београд (даље: АТУСС) определила се за интернационализацију својих делатности, јер то представља један од потенцијално најперспективнијих праваца даљег развоја институције. Ово се нарочито односи на образовну и истраживачко-развојну делатност АТУСС-а. Стратегија интернационализације АТУСС-а за период од 2021. до 2026. године (даље: Стратегија) представља кровни плански документ, којим се дефинишу главни циљеви које АТУСС треба да достигне у домену интернационализације својих делатности и међународне сарадње. Поред тога, Стратегијом се дефинишу и основни правци деловања којима треба достићи утврђене циљеве у домену интернационализације, односно међународне сарадње. Ова Стратегија ће бити пропраћена усвајањем одговарајућег Акционог плана за спровођење стратегије интернационализације 2021 – 2026, којим ће се детаљније утврдити кораци и начини достизања циљева утврђених овом стратегијом.

1.1. ВИЗИЈА

Кроз реализацију ове стратегије, АТУСС треба да постане високообразовна и истраживачко-развојна установа која, у међународним оквирима, представља носиоца активности стварања нових и додатних друштвених вредности, пре свега у домену квалитетног образовања компетентних и глобално конкурентних кадрова у оним областима које се изучавају на АТУСС. АТУСС треба да постане међународно препознат, признат и поуздан субјекат у пољу високог образовања и у истраживачко-развојној делатности, како у европским, тако и у глобалним оквирима. Кроз успешно спроведен процес интернационализације, АТУСС треба да постане битан елемент регионалног, европског и светског образовног система, чврсто инкорпориран у те системе и одлично повезан са образовним, истраживачким и сродним организацијама из других држава. Међународна двосмерна мобилност студената и запослених, као и заједничко учешће у истраживачко-развојним и другим пројектима са партнерским организацијама из иностранства, треба да постану уобичајени и рутински процеси у АТУСС-у.

1.2. МИСИЈА

Визију свог интернационалног положаја АТУСС ће постићи, пре свега, стварањем чврстих и

продуктивних веза са релевантним партнерима на међународном нивоу, као и упорним инсистирањем на развијању, одржању и унапређењу квалитета образовне делатности коју обавља. Плод повезивања са међународним партнерима треба да буде, пре свега, међународна препознатљивост и признатост квалитета образовне делатности АТУСС-а, односно међународна препознатљивост и признатост компетенција које студенти стичу у АТУСС-у. Такође, добру међународну позицију АТУСС ће градити истрајним залагањем и улагањем у развој квалитетних кадровских потенцијала, улагања у циљу обезбеђивања материјалних ресурса и уопште улагања у развој својих образовних, истраживачких, развојних и других делатности. АТУСС мора настојати да усвоји, прилагоди и додатно развије најбоље примере пословне праксе у релевантним делатностима од међународних партнера, нарочито у делатностима образовања, истраживања и развоја. АТУСС ће подржавати адекватне иницијативе и идеје запослених и студената, које доприносе унапређењу развојног потенцијала и међународног положаја АТУСС-а. АТУСС треба да настоји да, поред образовне и пратећих делатности, унапреди и максимално развије истраживачко-развојну и друге одговарајуће делатности, чиме ће проширити спектар потенцијалних међународних партнерстава и повећати шансе за сопствени раст и развој на националном и интернационалном плану.

1.3. ПРЕГЛЕД ТРЕНУТНОГ СТАЊА

АТУСС је самостална високошколска установа, настала на основу Одлуке Владе Републике Србије о оснивању Академије техничко-уметничких струковних студија Београд (број 022-7976/2019 од 29.08.2019. године) и Одлуке Владе Републике Србије о изменама Одлуке о оснивању Академије техничко-уметничких струковних студија Београд (број 022-11161/2019 од 07.11.2019. године). АТУСС је тим одлукама основана кроз статусну промену спајања Високе школе електротехнике и рачунарства струковних студија у Београду, Високе школе струковних студија за информационе и комуникационе технологије у Београду, Високе грађевинско-геодетске школе струковних студија у Београду, Високе железничке школе струковних студија у Београду и Високе текстилне струковне школе за дизајн, технологију и менаџмент у Београду. Сходно напред наведеном, иако је АТУСС нова високошколска установа, она је правни следбеник и наследник традиције више високошколских установа које образују стручни кадар у веома различитим областима. Та традиција, у зависности од конкретне школе чијим је спајањем АТУСС настала, траје у временском распону од више од четири деценије, до више од шест деценија. Високе школе чијим је спајањем настала АТУСС обављале су делатност високог образовања као основну делатност, али су обављале и широк спектар пратећих и споредних делатности, па АТУСС, као правни следбеник тих школа, тренутно остварује широк спектар делатности. Високо образовање, као основну делатност, АТУСС обавља кроз реализацију студијских програма основних струковних студија, специјалистичких струковних студија и мастер струковних студија у пољу Техничко-технолошких наука, Друштвено-хуманистичких наука и у пољу Уметности. Студијски програми који се реализују у АТУСС треба да оспособе студенте за примену и развој стручних, односно уметничких знања и вештина, који су студентима потребни за укључивање у радни процес и непосредну примену тих знања и вештина у пракси. У оквиру своје делатности, АТУСС може да реализује и кратке програме студија, који се остварују ради стручног оспособљавања лица са стеченим средњим образовањем, а може реализовати и програме образовања током читавог живота, ван оквира студијских програма за које је добила дозволу за рад. Поред основне делатности, од посебног значаја за међународну сарадњу су и неке од пратећих делатности АТУСС, као што су истраживање и развој у осталим природним и техничко-технолошком наукама, истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким наукама, уметничко стваралаштво, техничко испитивање и анализе, инжењерске делатности и техничко саветовање, консултантске делатности у области

информационих технологија, консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем и слично.

Због тога што је новооснована високошколска установа, АТУСС нема историју значајнијих активности на пољу међународне сарадње. У домену досадашњих и тренутних међународних активности АТУСС, кључна активност јесте успешно стицање транзиторне Еразмус повеље за високо образовање (*Erasmus Charter for Higher Education*) (даље: ЕСНЕ повеља), односно успешно спроведен поступак преношења ЕСНЕ повеље коју је стекла Висока школа електротехнике и рачунарства струковних студија у Београду на АТУСС. Слично томе, неке од високих школа струковних студија чијим је спајањем настала АТУСС учествовале су у реализацији више међународних пројеката усмерених на унапређење у области високог образовања, који су били подржани од стране Европске уније, прво кроз Темпус програме, а касније кроз Еразмус+ програме (пројекти за развој капацитета у високом образовању). Кроз те међународне пројекте, одређене школе - правне претходнице АТУСС значајно су унапредили своје укупне потенцијале и капацитете – акредитовано је више нових студијских програма на свим нивоима студија, обезбеђени су значајни материјални ресурси за сврхе унапређења и подизања квалитета наставног процеса, стечена су драгоцене искуства кроз сарадњу са партнерским институцијама на тим пројектима, посебно са институцијама из иностранства и слично.

Након оснивања и испуњавања потребних формалноправних услова, АТУСС је одмах приступила реализацији активности усмерених на стварање услова за одвијање међународне сарадње. У последњих неколико месеци у АТУСС интензивно реализују активности које имају за циљ побољшање амбијента за интернационализацију и развој обима и облика међународне сарадње. Ове активности су тренутно примарно усмерене на испуњавање услова за стицање Еразмус повеље за високо образовање (*Erasmus Charter for Higher Education*) од стране АТУСС. Међутим, у ширем контексту, ове активности треба да допринесу општем напретку АТУСС-а у домену међународне сарадње. Кључне активности које су у том циљу спроведене, или које се тренутно спроводе у АТУСС-у, јесу следеће:

- одређени су запослени који треба да изврше одговарајуће задатке у циљу припреме потребних правних и планских докумената посвећених питањима међународне сарадње АТУСС, као и у циљу стварања услова и припреме неопходних документа за стицање Еразмус повеље за високо образовање од стране АТУСС. Овај тим запослених тренутно представља привремену организациону јединицу (службу) АТУСС задужену за питања међународне сарадње;
- извршене су потребне активности за стицање транзиторне ЕСНЕ повеље за АТУСС, односно успешно је спроведен поступак преношења ЕСНЕ повеље са Високе школе електротехнике и рачунарства струковних студија у Београду на АТУСС, у оквиру чега је извршена регистрација АТУСС у регистрима надлежне агенције Европске комисије и АТУСС-у је додељен код RS BELGRAD25;
- општим актима АТУСС-а су дефинисана основна правила како би се омогућила реализација међународне мобилности студената и запослених. Припремљен је општи правни акт посвећен тој области – Правилник о међународној мобилности;
- поменути Правилником о међународној мобилности и пратећим актима дефинисани су формални услови и процедуре за реализацију међународне мобилности студената и запослених АТУСС. Овим актима су установљена правила за конкурисање и селекцију кандидата за међународну мобилност, документа међународне мобилности, признавање периода мобилности, признавање ЕСПБ бодова и оцена стечених током периода мобилности и слично;
- дефинисана је језичка политика АТУСС-а, која отвара омогућност да се део студија у

- АТУСС реализује на енглеском језику;
- садржај интернет страница АТУСС-а је у одређеној мери усклађен са захтевима и стандардима који су потребни за стицање ЕСНЕ повеље, а и како би се боље промовисала области међународне сарадње.

2. ЦИЉЕВИ

Циљеви ове Стратегије, носиоци активности и њихове акције ће, као што је то уобичајено, бити детаљно описани у оквиру документа Акциони план за спровођење Стратегије интернационализације 2021 – 2026. У овом документу за сваки од појединачних циљева и његових акција биће дати кораци акције, њени очекивани резултати, индикатори напретка, време трајања акције као и носиоци за сваку од појединачних акција.

2.1. УНАПРЕЂЕЊЕ ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈЕ КОД КУЋЕ

- 2.1.1. Унапређење садржаја предмета студијских програма у складу са светским трендовима и развојем**
- 2.1.2. Унапређење језичких вештина студената, наставног и ненаставног особља**
- 2.1.3. Повећање броја предмета чија се настава изводи на енглеском језику**
- 2.1.4. Увођење студијског програма на енглеском језику**
- 2.1.5. Увођење заједничког мастер програма у сарадњи са страним партнером (*Joint and/or double master degree*)**
- 2.1.6. Увођење страног менторства на мастер студијама**
- 2.1.7. Унапређење међународне сарадње у истраживачко-развојној, издавачкој или експертско-консултантској делатности (споредне делатности)**

2.2. ПОВЕЋАЊЕ БРОЈА МЕЂУНАРОДНЕ МОБИЛНОСТИ

- 2.2.1. Правно-административна припрема за пројекте мобилности**
- 2.2.2. Јачање тима за међународну мобилност**
- 2.2.3. Унапређење сервиса за стране и домаће студенте учеснике мобилности**
- 2.2.4. Подизање нивоа повезаности са страним високошколским установама на пољу међународне мобилности**
- 2.2.5. Учешће на пројектима међународне мобилности**
- 2.2.6. Промоција АТУСС-а као кандидата међународне мобилности**
- 2.2.7. Креирање база података за међународну мобилност**

2.3. УНАПРЕЂЕЊЕ САРАДЊЕ СА СТРАНИМ ВИСОКОШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА, ПРИВРЕДОМ И ДРУГИМ ПАРТНЕРСКИМ ИНСТИТУЦИЈАМА

- 1.2.1. Повезивање у релевантне европске и светске програме међународних пројеката и релевантна удружења**
- 1.2.2. Повећање базе потенцијалних партнера међународних пројеката међу страним високошколским установама, привредом и другим партнерским установама**
- 1.2.3. Повећање броја међународних пројеката**
- 1.2.4. Правно-административно унапређење реализовања пројеката**
- 1.2.5. Платформа за праћење реализације међународних пројеката**
- 1.2.6. Повећање видљивости учешћа АТУСС-а на међународним пројектима**

2.4. ПОСВЕЋЕНОСТ ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈИ И МЕЂУНАРОДНОЈ САРАДЊИ

- 2.4.1. Вршење функционалног, организационог и структурног унапређења АТУСС**
- 2.4.2. Успостављање одговарајућег нормативног оквира у домену међународне сарадње**
- 2.4.3. Стално унапређење језичких компетенција запослених и студената**
- 2.4.4. Обезбеђивање поузданих и довољних финансијских средстава**
- 2.4.5. Успостављање механизма за праћење процеса интернационализације и развоја међународне сарадње**

3. ИЗАЗОВИ

У домену међународне сарадње, кључна ограничења и изазове за АТУСС тренутно представљају следећи фактори, сврстани у три категорије:

1. функционална, структурна и организациона ограничења:
  - организациона јединица (служба за међународну сарадњу) АТУСС која треба да буде носилац већине активности у домену интернационализације и међународне сарадње тренутно није адекватно оформљена и нема потребан капацитет, нарочито у погледу кадровских ресурса;
  - у вези са претходним, због режима забране запошљавања који је и даље на снази у јавном сектору Републике Србије, отежано је обезбеђивање потребних кадровских ресурса и формирање одговарајуће организационе јединице, која би имала довољан капацитет за спровођење интензивне активности међународне сарадње;
  - изузетно значајан и озбиљан фактор ограничавања интернационализације делатности и међународне сарадње за АТУСС представљају почетне организационе и функционалне потешкоће, настале након оснивања АТУСС,

односно статусне промене спајања високих школа струковних студија.

2. ограничења у основној делатности:

- не постоји студијски програм који се реализује на неком од светских језика;
- делови студијских програма који су на једној од високих школа чијим је спајањем настала АТУСС понуђени за реализацију на енглеском језику нису довољни за реализацију међународне мобилности студената на значајном нивоу;
- мобилност студената и запослених се готово уопште није реализовала у прошлости или се реализовала спорадично;
- не постоји значајнији степен институционалне сарадње са високошколским или другим сродним организацијама из иностранства, успостављен у циљу интернационализације образовне делатности (остваривања мобилност студената и запослених, заједничке реализације студијских програма или стварања комплементарних студијских програма и сл.);
- иако значајан број дипломираних студената АТУСС-а своју професионалну каријеру наставља у иностранству, не постоји успостављени механизам да АТУСС задржи везу и комуникацију са таквим студентима.

3. ограничења у пратећим делатностима

- АТУСС није акредитована научноистраживачка организација, нити у свом саставу или под својом контролом има организациону целину посвећену научној, истраживачкој, развојној, иновационој и сличним делатностима;
- иако су делатности истраживања и развоја и консултантске регистроване као споредне делатности АТУСС-а, активности АТУСС-а у овим делатностима налазе се на неприхватљиво ниском нивоу.

ПРЕДСЕДНИЦА НАСТАВНО-СТРУЧНОГ ВЕЋА АТУСС

Др Вера Петровић, проф. струк. студ.